

Değerli Meslektaşlarım,

Hemşirelik, sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde çok önemli bir yere sahip olmakla birlikte, ülkemizde hükümet nezdinde mesleğe yeterli düzeyde önem verilmediği, mesleği geliştirecek ve halkın daha iyi bir hemşirelik bakımı almasını sağlayacak politikaların geliştirilmediği ve uygulanmadığı görülmektedir.

Bir meslekte, meslek üyelerinin profesyonel bir kimlik kazanabilmesi için en önemli kriterlerden biri temel mesleki eğitimin lisans düzeyinde olmasıdır. Ülkemizde, temel hemşirelik eğitimi incelendiğinde, lisans düzeyinde eğitimin 1955 yılında başladığı, ancak günümüze kadar eğitimin ağırlıklı olarak lise düzeyinde sürdürüldüğü görülmektedir. En dikkat çekici konulardan biri de teknisyen ya da tekniker olarak çalıştırılması gereken sağlık meslek lisesi veya ön lisans mezunu hemşirelerin lisans ya da yüksek lisans mezunu hemşireler ile aynı statüde (hemşire ünvanı ve aynı görev, yetki, sorumluluk) çalıştırılmalarıdır. Bu sorunun çözümü için meslekte verilen uğraşlar ile 2007 yılında "Hemşirelik Kanunu" yenilenmiş ve 2011 yılında da "Hemşirelik Yönetmeliği" yayınlanmıştır. Bu yasal düzenlemeler ile hemşirelik eğitimi üniversiteye temellendirilmiş ve hemşirelerin görev, yetki ve sorumlulukları uluslar arası standartlar dikkate alınarak tanımlanmıştır. Bu gelişmeler, tüm meslektaşlarımız için umut ışığı olmuş ve meslekte büyük heyecan yaratmıştır. Ancak, hemşire açığına çözüm yolu olarak hükümet tarafından alınan karar ile "Hemşirelik Kanunu"nun geçici maddesinde yer alan "sağlık meslek lisesi düzeyinde eğitim" tekrar 5 yıl süre ile uzatılmıştır. Ülkemizde, uzun yıllardır farklı düzeyde eğitim almış hemşirelerin aynı statüde, aynı görev

tanımları ile çalıştırıldıkları dikkate alındığında, bu durum mesleğimizi, meslektaşlarımızı ve de verdiğimiz hizmetin niteliğini etkileyebilecek çok önemli bir tehditlerdir.

Meslek olma ya da meslek üyelerinin profesyonel sayılmasının diğer önemli kriterlerinden biri de kararlarda otonomi sahibi olma ve meslek üyelerinin kendi kendini yönetmesidir. Bu bağlamda da Türk hemşireliği yine çok önemli bir engel ile karşı karşıyadır. 2 Kasım 2012'de yayınlanan 663 No'lu "Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile sağlık kuruluşlarında başhemşirelik kadroları kaldırılmıştır. Oysa, Uluslar arası Hemşireler Birliği (International Council of Nurses=ICN) ve Amerikan Yoğun Bakım Hemşireler Derneği gibi kuruluşlar, kaliteli sağlık hizmetinin sunumunda "olmazsa olmaz" kurallardan birisi olarak hemşirelerin sağlık kuruluşlarında en üst düzeyde temsil edilmesi gerektiğini bildirmektedir.

Ülkemizde, temel hemşirelik mesleki eğitimi ve sağlık kuruluşlarında hemşirelik yönetiminin en üst düzeyde temsil edilmesi ile ilgili sorunlar mesleki örgütlerin ve hemşire liderlerin önünde duran iki önemli sorumuzdur. Bu iki önemli soruna çağdaş çözümler bulunması için hükümetin mesleki örgütlerin çalışmalarını dikkate alması ve biz hemşirelerin sesine kulak vermesi gerekir. Ancak, tüm meslektaşlarımızın da yenilenen "Hemşirelik Kanunu" ve "Hemşirelik Yönetmeliği" kapsamında rollerine sahip çıkması da bir o kadar önem taşımaktadır.

En iyi dileklelekle,

Emine TÜRKMEN

Yard.Doç.Dr.